Lieta Nr.P131025408
143/AA43 – 0764 – 09/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 31.martā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis,
tiesneši K.Berķis un A.Šteinberga,

piedaloties pie administratīvās atbildības saucamās personas *A.S.* pilnvarotajam pārstāvim *R.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *A.S.*, */personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta astotās daļas sakarā ar *A.S.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 23.maija lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 24.martā Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 324613 par to, ka 2008.gada 24.martā plkst.05.25 *A.S.* vadīja transportlīdzekli Hyundai Santa Fe, */reģistrācijas numurs/*, Rīgā pa E.Smiļģa ielu no Amālijas ielas puses Augļu ielas virzienā. Pēc apturēšanas *A.S.* tika nogādāts Hospitāļu ielā 55, Rīgā, kur viņš atteicās no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai, narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes.

Protokolā norādīts, ka ar savām darbībām *A.S.* ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta astotajā daļā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 23.maija lēmumu (turpmāk – Lēmums) *A.S.* atzīts par vainīgu LAPK 149.[15]panta astotajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, naudas sodu Ls 500 (pieci simti latu) apmērā un transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšanu uz 2 (diviem) gadiem.

Lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[2.1] *A.S.* lietas izskatīšanā paskaidroja, ka savu vainu inkriminētajā pārkāpumā neatzīst. 2008.gada 24.aprīlī agri no rīta ar sev piederošo automašīnu braucis pa Āgenskalna rajonu lēni un uzmanīgi. Vadot

automašīnu pa E.Smiļģa ielu, viņu apturējuši ceļu policijas darbinieki, kuri gribējuši viņam veikt pārbaudi uz alkohola saturu izelpojamā gaisā. Ceļu policijas inspektoram paskaidrojis, ka viņam veselības stāvokļa dēļ esot grūti pūst, un uzrādījis dokumentu, kas bijis līdzi. Neatteicies doties līdzi uz pārbaudi Rīgā, Hospitāļu ielā 55, taču, atrodoties ekspertīžu centrā, vēlējies, lai pie pārbaudes piedalītos ārsts, pie kura viņš agrāk ir ārstējies. Neesot kategoriski atteicies no paraksta un nav atteicies no asins un urīna nodošanas. Gribējis, lai izsauc savu ārstējošo ārstu, kurš strādājot tajā pašā nodaļā, kur nogādājuši *A.S.*. Ekspertīžu centrā viņam nav piedāvāts nodot asinis, urīnu vai siekalas. Ekspertīžu centra telpās, kur nogādāts pārbaudes veikšanai, atradies policijas darbinieks un ārsts.

[2.2] Tiesas sēdē policijas inspektors M.Svikša paskaidroja, ka 2008.gada 24.martā ap plkst.05.25, pildot savus dienesta pienākumus, strādājot Rīgas pilsētā, kopā ar kolēģi pamanījuši pa E.Smiļģa ielu braucošu automašīnu Hyundai Santa Fe, kuru nolēmuši apturēt. Pie dokumentu pārbaudes jutuši, ka no vadītāja puses nāk jūtama alkohola smaka, un tādēļ vadītājam piedāvāts veikt pārbaudi uz alkohola saturu izelpojamā gaisā. Vadītājs atteicies un paskaidrojis, ka viņš slimojot ar astmu, un tādēļ atteicies pūst alkometrā. Ekspertīzes veikšanai vadītāju nogādājuši uz narkoloģijas centru. Ekspertīžu centrā vadītājs atteicies veikt jebkādu pārbaudi uz alkohola koncentrācijas noteikšanu organismā, par to ticis sastādīts administratīvais protokols. Pēc protokola sastādīšanas vadītājam izskaidrotas viņa tiesības un pienākumi. Vadītājs *A.S.* atteicies parakstīt protokolu, kā arī atteicies sniegt jebkādus paskaidrojumus.

[2.3] No Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes 2.bataljona jaunākā inspektora virsseržanta M.Svikšas ziņojuma izriet, ka 2008.gada 24.martā plkst.05.25, strādājot ekipāžā 4006, pamanījuši, ka Rīgā pa E.Smiļģa ielu no Amālijas ielas puses Augļu ielas virzienā brauc automašīna Hyundai Santa Fe ar */reģistrācijas numurs/*, kuras kustības raksturs ļāvis domāt, ka automašīnas vadītājs reibuma stāvoklī vai kā citādāk nav spējīgs droši vadīt transportlīdzekli. Automašīna tikusi apturēta, un tās vadītājs bijis *A.S.* Sarunas laikā no vadītāja nākusi jūtama alkohola smarža. Vadītājam ticis piedāvāts veikt ekspertīzi uz vietas, taču vadītājs paskaidrojis, ka viņam esot astma, tāpēc alkometrā nepūtīšot un nekādu ekspertīzi veikt negrasoties. Pēc tā vadītājs ticis nogādāts uz ekspertīzi Rīgā, Hospitāļu ielā 55, kur *A.S.* atteicies veikt jebkādas pārbaudes, par ko ticis sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA 324613. Pēc protokola sastādīšanas *A.S.* izskaidrotas tiesības un pienākumi, vadītājs atteicies parakstīt jebkādus dokumentus, kā arī sniegt jebkādus paskaidrojumus.

Administratīvajam protokolam pievienots transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols Nr.NB 213755 un medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1926 ar atzīmi par atteikšanos veikt pārbaudi.

[2.4] Izvērtējot administratīvā pārkāpuma materiālus, *A.S.* tiesā sniegtos paskaidrojumus, policijas darbinieka M.Svikšas tiesā sniegtās

liecības un ziņojumā norādīto, tiesnese uzskata, ka *A.S.*, sniedzot paskaidrojumus tiesā, ir vēlējies izvairīties no administratīvās atbildības un soda, tādēļ ir atzīstams, ka *A.S.* vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta. *A.S.* izdarītais administratīvais pārkāpums kvalificēts atbilstoši LAPK 149.[15]panta astotajai daļai.

[2.5] Tiesa kritiski vērtē personas, kuru sauc pie atbildības, paskaidrojumos norādīto argumentu, ka viņš veselības stāvokļa dēļ atteicies no alkohola satura pārbaudes izelpojamā gaisā tad, kad to piedāvājuši policijas darbinieki un vēlāk arī narkoloģijas centra pārstāvis, un to, ka, pārkāpējam atrodoties narkoloģijas centrā, nav piedāvāts veikt pārbaudi uz alkohola saturu asinīs, urīnā vai nodot siekalu analīzi, jo tas neapstiprinās ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem un policijas darbinieka M.Svikšas liecībām.

Tiesa dod priekšroku policijas darbinieka M.Svikšas liecībām. Šīs liecības ir konsekventas un atbilstošas tūlīt pēc ceļu satiksmes negadījuma sastādītajam ziņojumam. Turklāt lietā nav neviena pierādījuma, ka policijas darbinieks M.Svikša būtu ieinteresēts konkrētajā lietā vai būtu neobjektīvs un nekompetents norādītā administratīvā pārkāpuma konstatēšanā. Tiesa uzskata, ka policijas darbinieka liecībām ir piedodama liela ticamības pakāpe, tā kā viņam iepriekš nav bijusi saistība ar *A.S.*.

[2.6] Saskaņā ar LAPK 33.pantu un 34.pantu *A.S.* atbildību mīkstinoši un atbildību pastiprinoši apstākļi netika konstatēti.

[3] Par Lēmumu *A.S.* iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot Lēmumu atcelt.

Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] *A.S.* nevarēja veikt uz vietas pārbaudi uz alkohola saturu izelpojamā gaisā veselības stāvokļa dēļ. Par minēto faktu ģimenes ārsts *A.S.* izziņu neizsniedza, tika izsniegta izziņa, ka šādas ziņas sniedzamas pēc tiesībaizsardzības iestāžu pieprasījuma atbilstoši Ārstniecības likumam. Šāda izziņa tika iesniegta tiesai, kura uzskatīja, ka nav nepieciešams pārbaudīt minētos faktus, un nepieprasīja informāciju no ārstējošā ārsta.

Ekspertīzes veikšanai *A.S.* nenogādāja uz Narkoloģijas valsts aģentūru, kā tas noteikts Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 ,,Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk – MK noteikumi Nr.15) pielikumā Nr.1 „Ārstniecības iestādes, kurās veic medicīnisko pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs un narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai" *(redakcija uz 2008.gada 24.martu)*. *A.S.* nogādāja uz valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Narkoloģiskās palīdzības dienesta Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu reibuma ekspertīzes nodaļu. Tādējādi minētā iestāde nav tiesīga konstatēt, vai *A.S.* atteicies no pārbaudes vai nē, un medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1926 nav atzīstams par pierādījumu administratīvā

pārkāpuma lietā. Nevienā normatīvajā aktā nav norādes, ka uz pārbaudi būtu jānogādā Rīgā, Hospitāļu ielā 55.

[3.2] Nav saprotama tiesas motivācija, kāpēc tiek dota priekšroka policijas darbinieka M.Svikšas liecībām. No lietas materiāliem ir redzams, ka policijas darbinieks norāda, ka *A.S.* atteicies sniegt paskaidrojumus. Tas neatbilst patiesībai, jo *A.S.* šāda iespēja netika piedāvāta, par ko liecina arī tas, ka lietas materiālos atrodas policijas darbinieka aizpildīts paskaidrojums, kur norādīts, ka *A.S.* atteicies no paskaidrojumu sniegšanas. Šis paskaidrojums ir sastādīts 2008.gada 24.martā plkst.06:00 Rīgā, Augļu un E.Smilģa ielu krustojumā, kur *A.S.* fiziski nevarēja atrasties, jo lietā ir medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1926, kurā norādīts, ka plkst.05.55 *A.S.* atradies Hospitāļu ielā 55. Papildus tam nav saprotams arī tas, kāpēc policijas darbinieks neiedeva *A.S.* protokola Nr.PA 324613 kopiju, kura ir pievienota lietas materiāliem. Tas izskaidrojams ar to, ka *A.S.* tika liegta iespēja paust savu viedokli uz vietas.

[3.3] Tiesa nav ņēmusi vērā to, ka MK noteikumu Nr.15 19.punkā ir noteikts, ka bioloģiskās vides paraugus var noņemt no asinīm, urīna un siekalām, pēc kā arī nosaka, vai persona ir alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaidā. Narkoloģiskās palīdzības dienesta Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu reibuma ekspertīzes nodaļā *A.S.* netika piedāvāts noņemt siekalu paraugus, par ko liecina arī medicīniskās pārbaudes protokols Nr.1926.

Līdz ar to tika pārkāpts tiesiskuma princips un tiesiskās paļāvības princips, jo iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām, kā arī *A.S.* kā privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa. Iestādes kļūda, kuras pieļaušanā privātpersona nav vainojama, nedrīkst radīt privātpersonai nelabvēlīgas sekas. Tāpat administratīvā procesa pamatprincipi nosaka, ka publiskajās tiesībās jebkuras šaubas tulkojamas par labu indivīdam.

[4] Tiesas sēdē *A.S.* pilnvarotais pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā minētajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[5] Uzklausījusi procesa dalībnieka paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka *A.S.* apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[6] APL 307.panta ceturtās daļas otrais teikums nosaka – ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai, šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas Lēmuma motivācijai (skat. šā sprieduma [2] punktu) un APL 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā nenorāda.

[7] Izvērtējot *A.S.* apelācijas sūdzībā minēto argumentu, ka viņš nav ticis nogādāts uz medicīnisko pārbaudi tajā iestādē, kas minēta MK noteikumu Nr.15 1.pielikumā, apgabaltiesa to noraida kā nepamatotu, jo no lietā esošā medicīniskās pārbaudes protokola Nr.1926 *(lietas lapa 9)* redzams, ka *A.S.* pārbaude 2008.gada 24.martā ir notikusi valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu reibuma ekspertīzes nodaļā, kas atrodas Rīgā, Hospitāļu ielā 55. Lai gan valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Narkoloģijas valsts aģentūras vietā ir iekļauta MK noteikumu Nr.15 1.pielikuma 1.1.punktā tikai ar Ministru kabineta 2008.gada 14.aprīļa noteikumiem Nr.268 „Grozījumi Ministru kabineta noteikumos Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids"" (spēkā esoši ar 2008.gada 19.aprīli), ar Ministru kabineta 2007.gada 26.janvāra rīkojumu Nr.64 „Par Narkoloģijas valsts aģentūras reorganizāciju" ir noteikts, ka no 2007.gada 1.marta Narkoloģijas valsts aģentūras funkciju, tiesību un saistību pārņēmēja narkotisko un psihotropo vielu un alkohola ietekmes ekspertīzes veikšanā ir valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs". Ievērojot minēto, apgabaltiesa secina, ka valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" kā Narkoloģijas valsts aģentūras funkciju un tiesību pārņēmēja bija tiesīga 2008.gada 24.martā veikt *A.S.* medicīnisko pārbaudi saskaņā ar MK noteikumiem Nr.15.

[8] Kā izriet no 2008.gada 24.marta medicīniskās pārbaudes protokola Nr.1926, *A.S.* pārbaude Rīgā, Hospitāļu ielā 55, ir sākusies plkst.05.55, savukārt no lietā esošā paskaidrojuma *(lietas lapa 6)*, kuru ir sastādījis policijas darbinieks M.Svikša un kurā ir norādīts, ka vadītājs atsakās no paskaidrojumu sniegšanas, redzams, ka tas ir ticis sastādīts 2008.gada 24.martā plkst.06.00 Rīgā, Augļu un E.Smiļģa ielu krustojumā.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst par pamatotu *A.S.* argumentu, ka M.Svikšas paskaidrojumā ir nepareizi norādīts tā sastādīšanas laiks, jo *A.S.* nevarēja vienlaicīgi atrasties abās vietās. Apgabaltiesas ieskatā izskatāmajā gadījumā policijas darbinieks ir pieļāvis pārrakstīšanās kļūdu. Vienlaikus apgabaltiesa nepiekrīt *A.S.* viedoklim, ka iepriekš minētā kļūda ir atzīstama par tik nopietnu pārkāpumu, kas liek pilnībā apšaubīt M.Svikšas dienesta ziņojumā un liecībās sniegtās ziņas par to, ka *A.S.*, nogādāts ārstniecības iestādē Rīgā, Hospitāļu ielā 55, ir atteicies no medicīniskās pārbaudes, jo minēto faktu, proti, ka *A.S.* ir atteicies nodot pārbaudei urīnu un asinis, M.Svikša ir apstiprinājis, pirmkārt, sniedzot liecības tiesā, būdams brīdināts

par iespējamo kriminālatbildību, un, otrkārt, viņa liecības apstiprina arī ārstes *I.A.* atzinums *(lietas lapa 9)* par to, ka *A.S.* ir atteicies no medicīniskās pārbaudes un ir konstatēta alkohola ietekme klīniski. Administratīvajai apgabaltiesai nav pamata neticēt valsts SIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Alkohola, narkotisko un psihotropo vielu reibuma ekspertīzes nodaļas ārstes *I.A.* sniegtajam atzinumam medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.1926, jo viņa, būdama minētās iestādes ārste, ir kompetenta noteikt, vai persona atsakās vai neatsakās no medicīniskās pārbaudes.

[9] Saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 19.punktu, ja pārbaudāmais transportlīdzekļa vadītājs atsakās no medicīniskās pārbaudes, atsakās nodot bioloģiskās vides (asiņu, urīna vai siekalu) paraugus laboratoriskiem izmeklējumiem vai mēģina veikt darbības, kas var mainīt medicīniskās pārbaudes galīgo rezultātu, ārsts šo faktu ieraksta medicīniskās pārbaudes protokolā. Ja tas iespējams, atzinumu sniedz, ņemot vērā klīniskās izmeklēšanas rezultātus, un norāda, ka atzinuma pamatā ir klīniskā simptomātika.

No 2008.gada 24.marta medicīniskās pārbaudes protokola Nr.1926 redzams, ka *A.S.* ir atteicies nodot pārbaudei urīna un asiņu paraugus, savukārt no policijas darbinieka M.Svikšas liecībām *(lietas lapa 35)* izriet, ka *A.S.* ir atteicies no jebkādu analīžu veikšanas. Ņemot vērā, ka *A.S.* nenoliedz faktu, ka M.Svikša ir bijis klāt, kad ir notikusi viņa medicīniskā pārbaude, apgabaltiesai nav pamata neticēt policijas darbinieka liecībām, proti, tam, ka *A.S.* ir atteicies no visa veida pārbaudēm. Ievērojot minēto, *A.S.* argumentam, ka viņam nav piedāvāts nodot pārbaudei siekalas, izskatāmajā gadījumā nav nozīmes, jo viņš bez īpaša pamatojuma nav nodevis tos bioloģiskās vides paraugus, kurus parasti izmanto, lai pārbaudītu alkohola ietekmi asinīs, proti, asinis un urīnu. Apgabaltiesa norāda, ka siekalu paraugus parasti ņem tām personām, kuras tiek turētas aizdomās par narkotisko vielu smēķēšanu vai kontaktu ar tām. No lietā esošā transportlīdzekļa vadītāja nosūtījuma uz medicīnisko pārbaudi *(lietas lapa 8)* redzams, ka konkrētajā gadījumā *A.S.* tiek nosūtīts uz medicīnisko pārbaudi tāpēc, ka ir aizdomas par to, ka viņš, būdams transportlīdzekļa vadītājs, ir lietojis alkoholiskos dzērienus.

[10] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmums ir tiesisks un pamatots, tāpēc atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2008.gada 23.maija lēmumu par *A.S.* saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta astoto daļu, bet *A.S.* apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis

Tiesneši K.Berķis

A.Šteinberga